

«BERTSONAJEA»

Mañukorta edo bertsolari ezberdin baten kasua

📁 BERTSOLARITZA / joxean.agirre@gaur8.info

Ez du inoiz Euskal Herriko finalean kantatu, baina bera izan zen 80ko hamarkadan eta 90ekoaren zati batean ere urtean saio gehien egin zituen bertsolaria. Famatuak egin ziren bere kantaera berezia, bekainen mugimendua, bere kontsonanteen ahoskera eta «errre» indartsuak, bere imintzio eta keinuak.

Famatuak egin ziren garai batean Gregorio Larrañaga *Mañukorta* bertsolariaren lapsus zenbait, gag komikoak diruditenak. «Niri gustatzen zaizkit Kubako brasileñak» esan zuen behin, edo behi eroen gaia jarri eta «hormonak» ordez «mormonak» bota zuen, edota «Fran-

tziako Giroa» izan zuen hizpide hurrengoan. Gautiarra eta parrandazalea izan da, baina neurrian. Tonto plantak egiten ditu, baina azkarra da eta kalkulatzailer. Berezia eta ezberdina da, kasu bat, eta kasu hori aztertzen saiatu da Xabier Amuriza “Mañukorta, bertsonejia” liburuan. Bertsolaritza erabat kaletartu eta euskaldun berrien ondare

Goiko irudian, Gregorio Larrañaga «Mañukorta» eta Xabier Amuriza elkarrekin. Konplizitate handia daukate eta «Mañukorta, bertsonejia» liburua egiteko ordu asko eman dituzte elkarrekin. Raul BOGAJO | ARGAZKI PRESS

izaten hasi zen garaian, 80ko boom famatua bete-betean zegoenean, Gipuzkoa eta Bizkaiaren arteko mugan jaiotako bertsolari menditar bat agertu zen zaleak eta ez zirenak ere txunditu zituen. Arrakasta horren arrazoiak argitzen saiatu da Xabier Amuriza aipatutako liburuan. Liburuaren amaieran mahai inguru bi datoz eta horietako

batean Fredi Paiak kontatzen du Algortako Portu Zaharreko festetan erdaldunek ere galdetu egiten zutela ea Mañukorta kantatzen bazetorren. «Alde bate-tik, uste dut, Algortan konpo-nente rurala baloratzen dela. Euskaldun berriok batez ere, euskara non gorde den, nondik datorren. Gero, entzuleei itxura fisikoa ere bitxi egiten zaie. Bere

Famatuak dira bere lapsus zenbait, gag komikoak diruditenak. «Niri gustatzen zaizkit Kubako brasileñak» esan zuen behin, edo «Frantziako Giroa» izan zuen hizpide hurrena

«Dena du ezberdina, gorpuzkera, keinuak, kantatzeko modua, arrazoitzekoa, pertsonaia bat da. Eta enteratzen zarenean ez duela ia-ia eskolarik, are harrigarriagoa egiten zaizu»

kantaera, imintzioak, mugimendu gestualak, begiak, Mañuk bistara deitzen du», dio, eta aurreraxeago kontatzen du badela Algortan Traganarru izeneko taberna bat, eta, Mañukortak, gaizki ulertuta, behin Narruzulo deitu ziola eta geroztik bolada batez gazteen artean Narruzulo deitu ziotela taberna horri.

Baina Xabier Amurizak garbi dauka ez dela euskaldun berri eta kaletarren arteko kontua bakarrik. «Arrakasta bera zuen euskaldun zaharren artean ere. Edozein lekutan ikusi eta gogoan gelditzen den bertsolaria da. Dena du ezberdina, gorpuzkera, keinuak, kantatzeko modua, arrazoitzeko modua, pertsonaia bat da. Gero badu legenda bat ere, enteratzen zarenean ez duela ia-ia eskolarik, ozta-ozta irakurtzen duela edo irakurtzen badakiela baina ez duela bat ere irakurtzen, oraindik ere harrigarriagoa egin zaizu. Liburuko mahai inguruetako batean auzoko emakume batek, Mari Tere Sarasuak, esaten du hori, harritzekoa dela zer-nolako konfiantzarekin ibili den munduan zehar, Jainko-mendin balebil bezala, hain eskola gutxi izanda».

Mahai inguru horietako batean beste batek dio bertsolari integrala dela, norabait doalarik, ez dela saioarekin konformatzen, aurretik joaten dela, jendearekin biltzen egon eta eguna pasatzen duela doan lekura doala. «Baina hori gurpil zoro bat bezala da –erantzun digu Amurizak–. Gauza bera beste batek egiten badu, jendeak ez du estimatuko. Mañukortak karisma du, eta, gainera, eskuzabal portatzen daki eta jendeak eskertu egingo dio. Eta Mañuk badaki eskuzabal portatzen, badaki leku batera joan eta bertakoekin goiz aldera arte egoten».

Badagoela, gogoratzen diot Amurizari, jendeak bertsolariengan estimatzen duen beste ezaugarri bat, gau-txoria izatearena, jendeak parranda zaleak, *malditismo* puntua dutenak estimatzen dituela. Ez du uste Amurizak horrek ere Mañukortaren kontua argitzen duenik. «Bai, bai, dantza zalea, parranda zalea izango da, baina golfoa ez.

Edan beti neurrian egingo du, beti daki non dabilen eta une batean etxera joan behar duela iruditzen bazaio, joan egingo da, alferrik izango da gelditzeko esatea. Egia da Cikautxon lanean zebilenean lo gutxiko gau asko igaroko zituela, baina aldezturik hala kalkulatu, konplizten ere badakielako. Dautana transmititzen jakiteaz gain, konpliztaile oso ona da, jendearekikoa egiten dakiena. Bere burua sakrifikatzen badaki, baina ez du bere burua galduko».

Mañukorta definitzeko eskatu eta honela mintzatu zen Amurizari: «Nik esango nuke pertsonaia berezia eta inteligentea dela,

Mañukortak ez du sekula kantatu Euskal Herriko Bertsolari Txapelketako finalean, eta, hala ere, 80ko eta 90eko hamarkadetakotasoi batzuetan plaza gehien egiten zituen bertsolaria izan zen. Raul BOGAJO | ARGAKI PRESS

arrazoitzen dakiena. Bere adimena eskolatu gabea da, baina bere izaeraren, bizieraren esplikazioak ematen daki eta askotan harrigarriak egiten zaizkigu; hain zuzen ere, ez direlako eskolatu baten diskurtsoaren arabekoak, baina, aldi berean, logikoak dira. Sufritu ere egin du, noski, ibilera gogor asko egin dituelako, baina Euskal Herrian urte askoan plazarik gehien egin duen bertsolaria izateak harrotasun handia eman dio eta poza. Konparazio bat egiteko, Lazkao Txikik ez zekien bere burua gobernatzen, Mañuk bai. Eta gauza bera esan daiteke bizimodu gobernatzeaz, Mañukortak fortuna txiki bat egitea lortu du bizitzan: bi pisuren jabe da, erretiro on bat dauka...».

LAPSUS FAMATUAK

Amurizari gogoratu diot bere liburuan harrigarria egin zaidala diruaren presentzia hori, zenbat

hitz egiten duen Mañukortak diruaz, nire ustetan baserritarren artean norbere egoera ekonomikoaz, berdina da ona edo txarra izan, hitz egitea gai tabua dena edo zeharka bakarrik hitz egiten dena. «Diruaz baino gehiago bizimoduaz hitz egiten du Mañukortak. Ez du sekula dirurik botatzen, gastatu bai, baina bota ez. Diru pixka bat egin du, eta eskuzabal ibilita, gainera. Badaki, auzo txiki batera joan eta antolatzaileak diruz estu dabilzala ikusten badu, gutxi ko-bratzen. Pieza guztiak oso ondo enkatatzen duten unibertso batean bizi da», dio.

Bere liburuan behin eta berriz Mañukortak pertsonaia bat egin eta hori kudeatzeko duen gaitasunaz mintzo dela gogoratu diot Amurizari. «Oholtzan dagoenean pertsonaia hori oso modu kontzientean erabiltzen du. Horretan berekoia dela esan daiteke. Bere burua bakarrik ikusten

«Oholtzan dagoenean bere pertsonaia oso modu kontzientean erabiltzen du. Horretan berekoia dela esan daiteke. Bere burua bakarrik ikusten du oholtzan dagoenean»

du oholtzan dagoenean. Baina hori egiteko konfiantza izugarria behar da. Alde horretatik oso unibertso itxia du. Jendartean dagoenean ere bera da hizketan ari dena, besteei entzuten asper-tu egiten da. Bere buruarekin ibiltzen da konforme. Lazkao Txikik ere oso gutxitan entzuten zuen. Xalbadorren aurrean zegoenean egon ohi zen entzuten, sekulako mirespena ziolako. Eta Mañukorta aurrean zuenean ere isilik egon ohi zen, beste inorekin ez. Mañukorta oso harro dago bere buruarekin. Nik ez dut beste bat ezagutzen bere buruari horrelako estimua dionik».

Idea hori askotan errepikatzen da Amurizaren liburuan, baina pertsonaia publiko bat egi-

«Bertsolari hobeago batekin kantuan ari denean ez du pentsatuko bera ez dela inoiz maila horretara iritsiko, alderantziz baizik, horiek ez direla inoiz Mañukorta izatera iritsiko alegia»

teko gai izan diren artista eta aktore handi askok, intimitatera erretiratzeko direnean, zalantzak, tristurak eta krisialdiak dituztela gogoratzen diot, pertsonaia publikoa edo umorea bera ere mo-zorro gisa erabili ohi dituztela, estalki gisa alegia. Mañukortaren pertsonaia ez al du pitzadurarik, zalantzarik, galdetu diogu liburuaren egileari. «Sortzaile handiek beti dituzte zalantzak. Alde horretatik Lazkao Txiki,

esate baterako, sortzaileagoa da, jenialtasunak zituen eta zalantzakorragoa zen. Mañukorta ere sentibera bada, baina ez da artista, ez da sortzailea, eta zalantzak mespretxatu egiten dituela esango nuke, bere pertsonaia ez du zalantzarik. Bera hain dago harro lortu duenarekin, ez diola zalantzari lekurik egiten. Sufritu bai, sufritu du, baina sufrimendua bizitzako osagarri beharrezko bezala hartu du. Bertsolari

hobeago batekin kantuan ari denean ere ez du pentsatuko bera ez dela inoiz maila horretara iritsiko, alderantziz baizik, horiek ez direla inoiz Mañukorta izatera iritsiko alegia. Bestalde, zalantzari buruzko diskurtsoak intelektualak dira, ez dira haren munduan kabitzen», erantzun du.

Entzuleoi hainbeste gustatzen zaizkigun lapsus horiei buruz galdetu diot Amurizari. «Niri gustatzen zaizkit Kubako brasileñak», esate baterako. Edo liburuan bertan, eskolako lanei buruz ari dela, «diktadurek» egiten zituztela esaten du, «diktaduek» esan beharrean. «Nahi gabeko huts egiteak dira gehienak edo denak. Gero, bera

ohartzen denean horrek grazia egiten duela, inoiz erabiliko ditut. Algortan, esate baterako, kirol portuari buruzko puntua jarri zioten, “Kirol portu berria egin da Algortan” eta berak une horretan ez daki kirol portua zer den eta “segi hortan”, erantzuten du bigarren puntuan eta “bizikletan eta pilotan” jarraituko du. Nik galdetzen diot ea ez al zekien zer zen kirol portua eta lasai erantzuten du ezetz, berak mendiko kirolen inguruan galdetu ziotela uste zuela. Gure amak ere esaten ziotuen horrelakoak. Telebistan eguraldiaz ari zirela, ‘nueve sal-tos’ esan zuela kontatzen zigun, ‘nubes altas’ esan zutenean», dio Amurizak.

GREGORIO LARRAÑAGA «MAÑUKORTA»

BERTSOLARIA

«Nik tonto aurpegia izango dut, baina tontotik ez daukat ezer»

Etxean, Mañukortan, baditu liburuaren bizpahiru ale, baina oraindik kaxatik atera gabe. Berak ez du irakurtzen eta ez du liburua irakurtzeko asmorik, baina harro dago, bere lekukotasun idatzi bat uzten duelako eta Amurizak idatzi diolako ere bai. Irakurri dutenek komentario onak egin dizkiote.

Liburua nondik nora doan jendeak jakin dezan, galdera batzuk egingo dizkizut, gehienak Amurizak liburuan egindakoak. Non dago Mañukorta eta zenbat zineten etxean?

Ni non jaio nintzen tontorik handienak ere badaki: 1943an jaio nintzen Markinako Jainkomendi auzoko Mañukorta baserrian. Mañukortatik Mutrikura ordu eta erdiko bidea dago oinez, Elgoibarrera beste hainbeste, Mendarora ordu eta laurden eta Markinara bi ordu eta gehiago. Orain ordu erdi batean iristen gara herri horietara autoan. Denetara daude ibiltzeko moduko errepideak.

Zuk liburuan kontatzen duzu amama nola joaten zen astoarekin Mutrikura

Gari GARAIALDE | ARGAZKI PRESS

larunbatetan eta Elgoibarrera ostegunetan. Mutrikura astoaren gainean bi zakukada ikatz eramaten zituela ere esaten duzu, saltzeko beste gauza gehiagorekin batean.

Ondarroaraino ere iristen omen zen astoarekin eta behin bueltan etxera zetorrela haur-minetan hasi eta umea izan zuen bidean zegoen baserri batean.

Zenbat lagun biltzen zineten Mañukortan mahaiaren bueltan?
Gurasoak, aitona-amonak, osaba eta bost senide ginen. Hamar lagun biltzen ginen galdaratik jateko.

Zuk aitonarekin harreman estua izan zenuen. Lo ere ohe berean egiten zenuten. Kontalari ona omen zen. Baina bertsoarena amonarengandik datorkizula dirudi.

Oso harreman ona izan nuen. Hitz egitean oso ona zen. Baina, esan duzuna egia izan daiteke. Amonaren anaiak, Argentinara joan zirenak, bertsotan aritzen zirenak ziren eta amaren anaiak ere koplari ibiltzen ziren. Anaia gazteak ere, Julian Larrañagak, nirekin

Badaude bertsolari batzuk, gazteak bereziki, Mañurekin bertsotan ari direnean erasora joaten direnak, atakatzen hasten direnak eta horixe da Mañukortari gehien komeni zaiona, bera hazi egiten delako eta gailen jartzen delako. «Entzuleek ere ez dute Mañukorta azpian ikusi nahi, eta, norbaitek apaltzea lortuko balu ere, Mañuri jo ko diote txalo», dio.

KAZETARI LANA

Amurizari esan diot liburuan harritu nauena bere kazetari grina izan dela, elkarrizketa luze horietan gazte baten suhertasuna nabari baitzaio galderak egiteko orduan. «Mañukorta ezagutzen nuen eta galderak

Mañukorta 1997ko Txapelketa Nagusiko finalaurreko batean, Ondarroan. Jagoba MANTEROLA | XENPELAR DOKUMENTAZIO ZENTROA

Mañukortan bizi denak, egiten du bertsotan eta txapelketan zerbait ibilitakoa da. Gaur ere egiten du bertsotan, baina berak nahi duenean bakarrik.

Eskolara joan-etorri batzuk egin zenituen 7 urtetik 14 urtera, eta, 14 urterekin, lanean hasi zinen.

Lanean 6 urterekin hasita nengoan ardiekin aitari laguntzen, baina soldata irabazten 14 urterekin hasi nintzen, basoan pinua bota, garbitu eta pinua sartzen. Karlos Zubikarai zen nagusia. Hura ere bertsozalea zen eta bertsotan egiten zuena. Egunean 100 pezeta ordaintzen zizkidan. Ordurako jornal handia zen. Bi nagusi eta ni morroi ibiltzen ginen lanean.

Deigarria egin zait zein goiz hasi zinen erromerietara joaten, 15 urterekin.

Igandetan joaten ginen Isasin, Gorostolatik Olatzera bidean zegoen baserri batean, egiten zen erromeriara, eta han ikasi nuen dantzan. Dantzan belarri onekoa izan naiz. Orain nekatu egin naiz, baina jarraitzen dut dantza egiten. Etxekoek jotzen zuten soinua erromeria horretan.

Liburuan diozunez, handik bueltan pisu bat erosteko asmoarekin joan zinen Ameriketara, soldadutza bukatu zenuenean. Ezkontzeko asmoak al zenituen?

Sekula ez dut izan ezkontzeko asmorik. Ezkonduta ondo bizitzea zaila ikusten

nuen ordurako. Ia sei urte egin nituen han eta ondoren hemen hasi nintzen lanean. Bi pisu ditut neureak. Bat alokatuta daukat Elgoibarren eta bigarrena, Markinan, hutsik daukat, karneta kendu edo zerbait gertatuko balitzait, neu bizitzen jartzeko. Oraingoz anaia gazteak eta biok Mañukorta baserria erosi genuen orain 27 urte eta han bizi gara. Lehen maizterrak ginen. Sukaldean obra egin genuen eta teilatu berria jarri genion eta ondo dago. Beste zati batzuk zaharrak ditu. Eta garbia dagoenik ere ez dizut esango, hauts pixka bat egongo da. Hogeia bat behi buru ditugu haragitakoak eta ardi batzuk ere bai, gizakiak baino listoagoak direnak. Gaur bertan ere kasua ikusi dut: anaia operatuta dabil eta neu nabil etxeko lanak egiten. Jaiki, kafesnea hartu dut gaileta batzuekin eta behietara buelta bat egin dut, eta bat ikusi dut lastoa jan gabe eta marrua triste bi egin dizkit. Hasi naiz begira eta ohartu naiz bat ere urik gabe zegoela. Askara ura bota diodanean hark hartu duen poza! Ganadua anaiarena da. Nik ez dut ezer baserrian.

Ameriketako bertso giroaz ari zarela, Lopategiren anaia bat agertzen da. Han bizi da?

Bai. Joan aurretik ezagutzen nuen eta bere emaztea ere bai. Astero irratisaio bat egiten zuen hemengo berriein.

Urte batean 200 saio egin zenituela esaten duzu liburuan. Posible al da hori?

Urte batean 200 egin nituen, baina gogorik gabe kantatzera iritsi nintzen, lanean ere ez nintzen portatu eta horrela ezin nuela jarraitu erabaki nuen. Karga gehiegi da hori. Gero urteak eman nituen 150 saiorekin eta hori ere gehiegi da. Ondo eta gustura ibiltzeko nahikoa dira 60 bat saio. Lopategik 89an irabazi zuen txapela eta garai horretan ibili nintzen asko. Pare bat ordu kotxean lo egin eta lanera joaten nintzen askotan eta hori gogorra da. Nire loteriarik handiena 57 urterekin erretiroa hartzeko zoria izatea izan zen, Cikautxon 35 urte egin eta gero.

Liburuan diozu lana uzteko tentazioa ere izan zenuela.

Telebistako saio batzuetan agertzen hasi nintzenean izan zen, baina Joxe Lizasok behin esan zidan horrelakorik ez egiteko, uzteko telebistak eta uzteko nahi banuen bertso saioak ere, baina lana ez uzteko eta kasu egin nion.

Mañukortan nola bizi zareten jakiteko, liburuan diozu anaiak dakiela sukaldean gehienbat.

Neuk ere badakit. Jaten oso onak gara biok eta denetik jaten dugu. Nik egiten ditut errekaduak eta etxeko bildotsak eta ardiak ere jaten ditugu, arraina, txuletak eta eltzekoa asko. Eta nik ikasi dudana gauza bat ona da: nahikoa jandakoan koilara mahaian uzten ikasi dut. Mañukortan nik ura bakarrik edaten dut, gero afaltzera kanpora joaten naizelako. Egunak izendatuta

egiteko orduan nondik jo bane-kien eta konfiantza ere bage-nuen elkarren artean. Bere erantzunetan bere hizketa mol-dea errespetatzen ere saiatu naiz, bere aditz elipsiak esate baterako. Arazoetako bat hiz-kuntza erregistroena izan da. Batuan egin genezakeen, berak onartuko zuen, baina kontake-ta batuan egitea erabaki nuen eta elkarrizketa, berriz, nire galderak bizkaiera jasoan eta bere erantzunak bertako az-pieuskalkian, nahiz eta zerbait garbitu behar izan dudana. Ma-ñukortaren erantzunak batuan jartzea murriztailea zela irudi-tzen zitzaidan eta hiru erregis-tro erabili izana askok eskertu didate. Pare bat edo hiru ordu-

dauzkat: egun batzuetan Elgoibarko Usatorrera noa, Domekan Mendarora, ostiralean Endoiara, asteazkenetan Astira (Ibarruri gainean).

Bueltan ez al duzu arazorik izaten kontroletan?

Endoiara noanean, esate baterako, autopistatik Itziartik barrera joaten naiz, baina Lasturtik Mendarora eta handik gurera etortzen naiz. Saihesbideak ikasita dauzkat.

Zer autorekin zabilta orain?

Fiat txiki bat da, baina mendian ibiltzeko balio duena. Botoi bati sakatu eta lau gurpiletan jartzen zaio indarra. Elur pixka bat egiten badu, ona da lau gurpiletan trakzioa izatea.

Anaiarekin andra-gizon asko baino hobeto konpontzen zarela diozu liburuan. Horrek esan nahiko du andra-gizon asko ikusiko zenuela gaizki konpontzen direnak.

Nik tonto aurpegia dut, baina tontotik ez daukat ezer eta ikusi egiten ditut gauzak.

Irakurri ez duzu egiten, baina irratia entzuten duzu. Arrate Irratia?

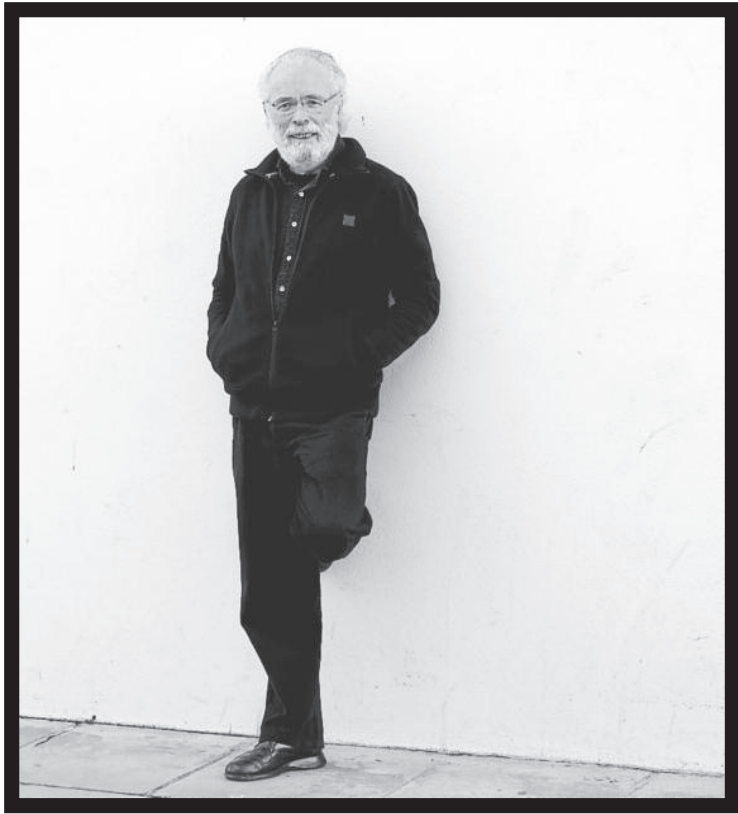
Lehen garai batean bai, baina orain Euskadi Irratia gehiago entzuten dut. Informazio gehiago ematen dit.

Zertan antzematen zaio adinari?

Indar faltan. Ni indar askokoa izana naiz eta urteekin gutxitu egiten da.

ko elkarrizketa saioak egin genituen gure etxean eta elkarrizketa grabatu luze bat Mintzolan. Ondoren bere bertsoak bildu ditugu, eta, horietatik, 85 berak gogoan zituenak dira. Berak ez du ezer apuntatzen, ez du inoiz agendarik ere erabili. 200 saio inguru egin zituen urteetan ere dena buruan gordezten zuen. Horiek gogoratzen ere lan asko egin dugu edo egin du berak».

Bizkaiko Bertsozale Elkartearen bilera batean atera zen gaia eta Amurizak eskaini zuen bere burua liburua egiteko. «Bizkaiko eta Euskal Herriko bertsolaririk popularrena izan eta lekukotasun idatzirik gabe uztea tamalgarria izango zen».

Amurizak bizpahiru orduko elkarrizketa saio ugari egin ditu Mañukortarekin berari buruzko liburua osatzeko.
Raul BOGAJO | ARGAZKI PRESS

Euskadiko Kutzaren Bilboko egoitza batean egin zuten aurkezpena eta Durangoko Azokan, Markinan Kontzesio egunean egiten den urteroko bertso saioan eta bizpahiru ekitalditan banatu da liburua (15 eurotan). Hala, 500 aleko lehen tirada agortzera iritsi dira jada.

Badu Amurizak pertsonaia berezienganako atxikimendua. Rufino Arrola trikitilariaren bizitza idatzi zuen Trikitilari Elkartearen enkarguz eta Andrakakoa ere pertsonaia bat izan zen. Eta Lazkao Txiki-ekin ere ibili zen bere bizitzari buruzko elkarrizketa bilketa bat egin nahian, baina, hasi baziren ere, ez zuten lan hori burutu.

Amurizak galdetzen dizunean ea nola joaten zaren txapelketa batera edo saio batera lasai ala estu, beti lasai joaten zarela erantzuten duzu.

Ni lasai joaten naiz. Lehenengo edo bigarren izan nahi duzula pentsatuz bazoaz, karga handi batekin zoaz, baina niri ez dit inporta izan bigarren edo zortzigarren gelditu, nire nahia jendeari barre batzuk eragitea delako; beraz, lasai joaten naiz. Bertsoan teknikaz gainera beste gauza batzuk ere juzgatzen ditu jendeak. Eta ni neu jendearen oniritzia irabaztera joaten naiz.

Zuk gipuzkeraz kantatzen duzula diozu, Gipuzkoan asko ibili zarela. Ez duzu sekula bizkaieraz bertsotan egin?

Ezin da egin gaur gipuzkeraz, bihar bizkaieraz eta etzi nafarreraz. Hori gizon bati eskatzeko gehiegi da. Batu antzeko batean jarduten naiz, neuk neuretzako sortutako hizkuntza bat da eta horretan oso ondo maneiatzen naiz.

Badakizu gazteleraz trakets samar hitz egiten ere, jendeari grazia egiteko.

Nik erdaraz txukun samar egiten badakit, baina tarteka buruz ikasitako erretolika batzuk botatzen ditut, «*soy ingeniero de estartas y burnibides y postes alto tensión, perito en ovejas negros...*» eta horrelakoak, broma giroan.

ETBko saio batzuetako partaide izan zinen. Liburuan kexatu egiten zara

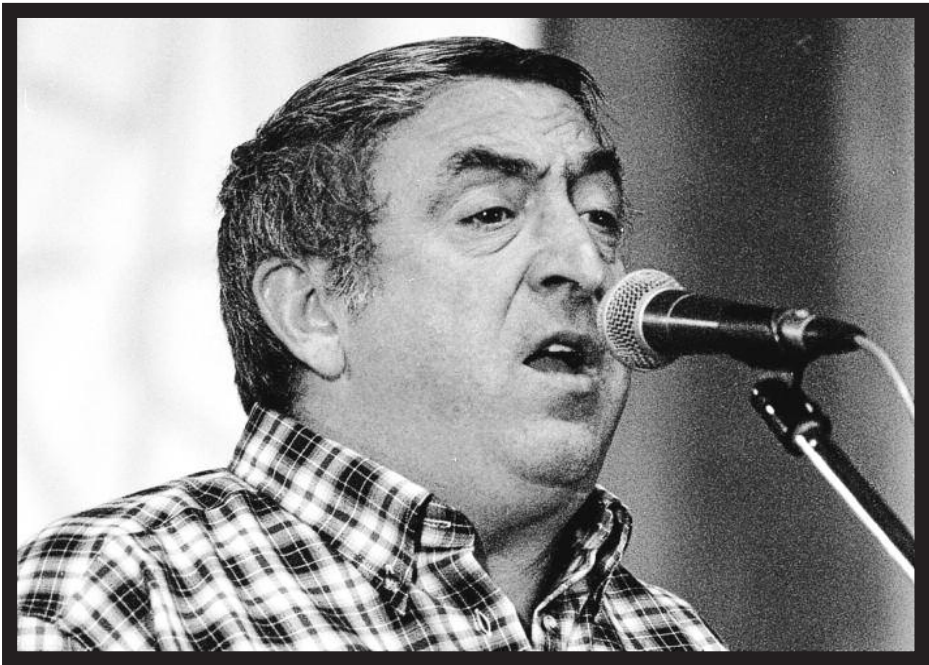
gero izan zenituen imitatzailerek baimenik eskatzen ez zizutelako.

Begiratu. Neu imitatuz saio batzuk eginez lau pezeta irabazten badituzte, ez zait gehiegi axola, baina, gauzak ondo egiten hasita, gizonari baimena eskatu egin behar zaio. Niri deitu eta aproba hori egiteko asmoa dutela eta gauzak esplikatz gero, baietza emango nien. Arazoa da nik egiten ez ditudan akatsak eginez egiten dituztela nire imitazioak. Aurretik ere, bospasei urtean eman zituzten marrazki bizidunak, Lazkao

Txiki eta biok agertzen ginen egunero, eta orduan ere ez zidaten baimenik eskatu.

Zuk emakumeekin tratu handia izan duzu, asko izan dituzu eta dituzu inguruan.

Nik orain urtean hogeit bat jubilatuta egunetara joan behar izaten dut eta askotan bat ere kobratu gabe joan izan naiz eta emakume asko inguratzen zait, asko maite naute eta neuk ere gozatu egiten dut.

Jagoba MANTEROLA | XENPELAR DOKUMENTAZIO ZENTROA

Fedeari buruz hitz egiten ari zaretelatik diozu ez duzula errezatzen, baina Jainkoarekin hitz egiten duzula eta zuk hika hitz egiten diozula.

Berak ere nirekin hika egiten duelako. Hika hitz egiten du eta garbi eta ondo gainera. Azkena esan zidan: «Jarrai ezak nik deitu arte, nik deituko diat eta».

Oso erantzun bitxia iruditu zitzaidan. Xabier Amurizak galdetzen dizu ea unibertsoan bizirik ba ote dagoen eta zuk erantzuten diozu ez duzula uste, bestela artabururen batzuk eroriko zirela eta harriak bakarrik erortzen direla espaziotik.

Nik ez dakit, baina ez dut uste hemendik kanpo bizitzarik egongo denik.

Gustu finekoa ere bazara. Talasoterapia gustatzen zaizu eta masajeak ere bai.

Aspaldian ez naiz joan, azken hiru bat urtean, baina gustatzen zaizkit. Lehen tarteka joaten nintzen, masajea, ura eta sauna gustatzen zaizkit. Igerian ez dakit eta bazterraren kontra ibili ohi naiz, erdi igerian, hala moduan.

Ondo bizi zaren itxura hartzen dizut. Ondo bizi ez banaiz, neure kulpaa da. Bi mila euroko erretiroa daukat eta pisu baten alokairua. Gaur lantegira joan eta mila euro irabazten ez dituen gazte asko dago inguruotan. Goiza baserrian eman, pare bat orduko siesta egin eta lagunartera joaten naiz afaltzera. Ezin naiz kexatu.